

Zeker. Als je **Deuteronomium 13, Deuteronomium 18, Jeremia 23, Ezechiël 13 en Micha 3** naast elkaar legt, ontstaat een vrij duidelijk Bijbels toetsingskader.

Belangrijk: niet ieder kenmerk staat in iedere tekst. Hieronder combineer ik de kenmerken die deze passages daadwerkelijk noemen.

Ware en valse profeet naast elkaar

Kenmerk	Ware profeet	Valse profeet	Bijbelgedeelte
1. Hij spreekt namens de HEERE	Spreekt alleen wat God hem opdraagt te spreken.	Spreekt uit eigen hart en doet alsof het van God komt.	Deut. 18:18–20; Jer. 23:16, 25–26; Ezech. 13:2
2. God heeft hem gezonden	Zijn boodschap komt voort uit Gods opdracht.	God heeft hem niet gezonden, hoewel hij zegt: "Zo zegt de HEERE."	Deut. 18:20; Jer. 23:21
3. Zijn boodschap is trouw aan de HEERE	Brengt mensen dichter bij de HEERE en houdt hen bij Hem.	Probeert mensen achter andere goden aan te laten gaan.	Deut. 13:2–5
4. Hij leidt niet tot afgoderij	Hij wijst afgoderij en afwijking van God af.	Zelfs een teken/wonder mag niet gevolgd worden als zijn boodschap tot andere goden leidt.	Deut. 13:1–5
5. Zijn profetische woorden komen uit	Wat hij als woord van de HEERE verkondigt, komt uit.	Een woord dat hij namens de HEERE spreekt en dat niet uitkomt, is niet door de HEERE gesproken.	Deut. 18:21–22
6. Hij roept op tot bekering	Als Gods volk verkeerd gaat, roept hij hen terug naar de goede weg.	Hij bevestigt mensen in hun verkeerde weg of geeft hen een vals gevoel van veiligheid.	Jer. 23:14, 22; Ezech. 13:10
7. Hij spreekt Gods waarheid, ook als die onaangenaam is	Verkondigt wat God werkelijk zegt.	Zegt wat mensen graag horen.	Jer. 23:17, 25–29
8. Hij gebruikt niet zijn eigen dromen als Gods woord	Onderscheidt Gods woord van menselijke gedachten/dromen.	Zegt: "Ik heb gedroomd, ik heb gedroomd" en presenteert dit als Gods boodschap.	Jer. 23:25–28
9. Zijn boodschap heeft Gods gezag, niet menselijke fantasie	Gods woord is als vuur en als een hamer die rots verbrijzelt.	Zijn boodschap bestaat uit "stro" in plaats van Gods "tarwe".	Jer. 23:28–29
10. Hij leeft niet bewust in goddeloosheid	Zijn leven en dienst staan niet in tegenstelling tot Gods wil.	Wordt gekenmerkt door zonde, goddeloosheid en het versterken van kwaad.	Jer. 23:10–14; Ezech. 13:22
11. Hij maakt Gods volk niet zorgeloos in hun zonde	Waarschuwt voor zonde en brengt mensen terug naar	Zegt tegen mensen die kwaad doen in feite dat het goed met hen zal	Jer. 23:17

Kenmerk	Ware profeet	Valse profeet	Bijbelgedeelte
12. Hij spreekt niet voor financieel gewin	God. Dient God en Zijn volk, niet zijn eigen portemonnee.	gaan. Past zijn boodschap aan aan wat hij ervoor krijgt.	Micha 3:5, 11
13. Hij is niet corrupt vanwege geld	Laat zich niet leiden door beloning.	"Zij die iets in hun tanden kunnen steken" spreken vrede; wie niets geeft krijgt oorlog aangekondigd.	Micha 3:5
14. Hij gebruikt geen religie voor eigen voordeel	Zijn profetische dienst is gericht op God.	"Haar hoofden spreken recht om geschenken, haar priesters onderwijzen om loon en haar profeten plegen waarzeggerij om geld."	Micha 3:11
15. Hij spreekt Gods oordeel wanneer dat Gods boodschap is	Verzwijgt Gods oordeel niet.	Bedekt de werkelijkheid en verkondigt vrede terwijl er geen vrede is.	Jer. 23:16–17; Ezech. 13:10–16
16. Hij bouwt op Gods waarheid	Zijn boodschap heeft een werkelijk fundament.	Vergelijkt Ezechiël met een muur die slecht gebouwd is en slechts met kalk wordt bedekt.	Ezech. 13:10–15
17. Hij maakt onderscheid tussen Gods woord en menselijke woorden	Behandelt Gods woord als iets heiligs en gewichtigs.	Doet alsof zijn eigen woord gelijkstaat aan Gods woord.	Jer. 23:28–32
18. Hij staat niet tegenover Gods eerdere openbaring	Zijn boodschap is niet in strijd met de trouw aan de HEERE.	Kan zelfs een wonder verrichten, maar zijn boodschap brengt het volk van God af.	Deut. 13:1–5

De vijf belangrijkste toetsen

Als je deze hoofdstukken wilt gebruiken om **een profeet concreet te toetsen**, zou ik vooral deze vijf vragen nemen:

1. Waar brengt hij mensen naartoe?

Naar de HEERE en gehoorzaamheid aan Hem, of naar andere goden?

→ **Deuteronomium 13:1–5**

2. Is hij daadwerkelijk door God gezonden?

Niet iedereen die zegt "*Zo zegt de HEERE*" is daadwerkelijk door God gezonden.

→ **Jeremia 23:21**

3. Komt zijn profetische woord uit?

Een woord dat iemand als Gods toekomstige woord verkondigt, mag niet vals blijken.

→ **Deuteronomium 18:20–22**

4. Roept zijn boodschap op tot bekering en gerechtigheid?

Een echte profeet bevestigt mensen niet zomaar in hun zonde, maar brengt hen terug

naar God.

→ **Jeremia 23:22; Ezechiël 13:22**

5. Wat is zijn motief?

Dient hij God, of zoekt hij geld, eer, macht en persoonlijk voordeel?

→ **Micha 3:5–11**

Eén heel belangrijke nuance

Deuteronomium 13 maakt duidelijk dat een wonder op zichzelf geen bewijs is dat iemand een ware profeet is.

Daar staat dat iemand zelfs een **teken of wonder** kan aankondigen en dat het teken vervolgens kan uitkomen, terwijl die persoon tóch een valse profeet is — als hij het volk vervolgens naar andere goden wil leiden (Deut. 13:1–3).

Dat is een belangrijke Bijbelse volgorde:

Niet:

"Hij doet een wonder → dus hij spreekt namens God."

Maar eerder:

**"Is zijn boodschap trouw aan de HEERE?" → "Is hij door God gezonden?"
→ "Klopt zijn profetische woord?" → "Welke vrucht brengt zijn bediening voort?"**

En er is nog een interessante aanvulling vanuit het **Nieuwe Testament**: Jezus geeft in Mattheüs 7:15–20 ook een toets voor valse profeten: **"Aan hun vruchten zult u hen herkennen."** Dat sluit heel mooi aan bij wat Jeremia en Ezechiël in het Oude Testament zeggen.

Als je wilt, kan ik hierna ook **een uitgebreide Bijbelse checklist maken waarmee je vandaag de dag een profeet/zelfverklaarde profetische bediening stap voor stap kunt toetsen, uitsluitend vanuit de Bijbel.**